

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 marca 2015 r.

PS-KNPS.431.4.01.2015.GZ

Pan
Jerzy Marek Krochmalny
Burmistrz
Urzędu Miasta i Gminy Wiązów

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

W dniach 16 – 17 lutego 2015 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.), zespół kontrolny w składzie Grażyna Zielińska - starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca oraz Honorata Borowiec - starszy inspektor wojewódzki - kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązowie. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2015 r., zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lutego 2014 roku do 16 lutego 2015 r. funkcję p.o kierownika GOPS w Wiązowie pełniła Pani Dorota Arcińska, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Jerzy Marek Krochmalny Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Ustalenia dokonane w oparciu o przedstawioną w toku kontroli dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez p.o Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązowie – Dorotę Arcińską zostały zawarte w protokole podpisanym przez Burmistrza Miasta i Gminy Wiązów Jerzego Krochmalnego w dniu 11 marca 2015 roku.

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W Gminie Wiązów Uchwałą Nr V/32/2015 Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 23 lutego 2015 r. przyjęta została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 - 2020. W Gminie Wiązów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym jest ok. 199 ofiar przemocy domowej (160 osób dorosłych i 39 dzieci). Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Wiązów odgrywają: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązowie oraz działający przy nim Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny d.s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Poradnia Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Strzelinie oraz Punkt Interwencji

Kryzysowej w Górcu. Zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wiązów na lata 2015 – 2020 będzie GOPS w Wiązowie. Informacja na temat realizacji Strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego.

Na podstawie art. 6 ust.2 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.), do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, mając na uwadze powyższe Uchwałą Nr XX/119/2011 Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 29 grudnia 2011 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010 - 2015. Celem głównym Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zwiększenie skuteczności poprzez spójne działania wszystkich służb na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podniesienie świadomości społeczności lokalnej. Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów sprawuje nadzór nad realizacją Programu.

Na mocy art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W celu realizacji powyższego zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązowie wspiera mieszkańców Gminy w ich prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku oraz wyeliminowaniu negatywnych zjawisk prowadzących między innymi do wykluczenia społecznego. Na podstawie przedstawionych przez p.o Kierownika Ośrodka dokumentów ustalono, że poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone jest w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.

Ofiarom dotkniętym przemocą w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązowie proponuje zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pomoc instytucjonalną lub ambulatoryjną, w zależności od ich kondycji psychicznej i rzeczywistych możliwości. W sytuacji, która wymaga odizolowania ofiar od osoby stosującej przemoc uruchamiana jest pomoc instytucjonalna. Osoby doznające przemocy kierowane są do Ośrodka prowadzonego przez Stowarzyszenie „Akson” we Wrocławiu przy ul. Bora Komorowskiego. Pomocy udziela także Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonujący w Górcu.

Rada Miasta i Gminy Wiązów podjęła Uchwałę Nr VI/22/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wiązowie d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Uchwała została opublikowana w dniu 25 marca 2011 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego pod Nr 65 poz. 987. Dokonując analizy uchwały i załącznika do niej stwierdzono błędne zapisy w:

- rozdziale 1, § 1 ust. 2 – „Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania określone w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wiązów na lata 2007 – 2013 oraz w Systemie Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Wiązów na lata 2007 – 2013”. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego wskazuje art. 9b ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- rozdziale 2 w § 2 ust. 1 pkt.1-12 „W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązowie (...).” Zgodnie z normą kompetencyjną zawartą w art. 9a ust. 15 ustawy rada gminy ma określić wyłącznie tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Przytoczona delegacja ustawowa nie przyznaje Radzie Miasta i Gminy Wiązów kompetencji do ustalania składu zespołu poprzez wskazanie jednostek, których przedstawiciele są

uprawnieni do uczestniczenia w pracach ZI. Skład zespołu interdyscyplinarnego określa art. 9a ust. 3, 4 i 5 ustawy.

- rozdziale 3 § 3 ust. 4 – „Zespół działa w oparciu o opracowany regulamin Zespołu”. Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy działalność Zespołu Interdyscyplinarnego określa Uchwała Rady Miasta i Gminy Wiązów Nr VI/22/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wiązowie d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podstawą do powołania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego jest zawarcie porozumień między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami o których mowa w art. 9a ust. 3 lub 5 cyt. ustawy, wchodzącymi w skład ZI. Zawarcie porozumienia ma istotny wpływ na działanie ZI w kontekście zapisu, iż członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach ZI wytypowanych przedstawicieli właśnie w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych i zawodowych. W Gminie Wiązów porozumienia zawarto pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Wiązów – a przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust. 3 pkt 1 – 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wszystkie Porozumienia mają jednakową treść. Nie zawarto porozumienia z przedstawicielem organizacji pozarządowej (art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy). W § 5 Porozumienia zapisano, że instytucje w ciągu 7 dni od daty podpisania Porozumienia odrębnym pismem wskażą pracowników oddelegowanych do pracy w grupach roboczych Zespołu. Dokonując analizy wyżej wymienionej dokumentacji ustalono, że do pracy w grupach roboczych nie wskazano osoby NZOZ w Wiązowie.

Zarządzeniem Nr 48/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Wiązów z dnia 19 maja 2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny. W okresie od 2011 r. do 2014 r. Burmistrz wydał 3 zarządzenia zmieniające skład Zespołu Interdyscyplinarnego (Zarządzenie Nr 2/2013 z dnia 18.01.2013 r., Zarządzenie Nr 89/2013 z dnia 22.08.2013, Zarządzenie Nr 95/2014 z dnia 22.08. 2013 r.). Na dzień kontroli skład osobowy ZI przedstawiał się następująco:

1. Dorota Arcińska – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Iwona Bugryn – przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązowie.
3. Bożena Świerzko – dyrektor Przedszkola Miejskiego w Wiązowie.
4. Kamila Hebda – Litarowicz – p.o dyrektora Szkoły Podstawowej w Wawrzyszowie.
5. Arkadiusz Goszczyński – kierownik Posterunku Policji w Wiązowie.
6. Aleksandra Stadnik – dyrektor Szkoły Podstawowej w Jaworowie.
7. Zbigniew Michułka – dyrektor Zespołu Szkół Publicznych w Wiązowie.
8. Teresa Szczypel – przedstawiciel NZOZ w Wiązowie.
9. Edyta Gontek – kurator zawodowy z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Strzelinie

Stwierdzono, że Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów nie powołał do Zespołu przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Kontrola wykazała, iż w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 16 stycznia 2015 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Pierwsze uroczyste posiedzenie ZI, na którym dokonano wyboru przewodniczącego Zespołu odbyło się **27 maja 2011 r.**, obecnych było 9 osób. W wyniku jawnego głosowania wybrano Przewodniczącą ZI, została nią wówczas Pani Halina Horodyska – kierownik GOPS w Wiązowie. Na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2014 r wybrano nową przewodniczącą ZI, została nią Pani Dorota Arcińska.

W okresie objętym kontrolą spotkania Zespołu odbyły się w terminach: 22.01.2014 r., 09.06.2014 r. i 24.09.2014 r.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W przypadku Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Wiązowie posiedzenia odbywały się niezgodnie z przepisami. Ustalono, że podczas posiedzeń tylko częściowo realizowane były zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz zadania wskazane w art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Najczęściej omawiano podjęte i zakończone procedury „Niebieskie Karty”.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że od stycznia 2014 r. do dnia kontroli wszczętych zostało 12 procedur „Niebieskie Karty”. Osiem procedur zostało zakończonych. Stwierdzono, że „Niebieskie Karty – A” przekazywane były zawsze przewodniczącej ZI, która ustalając skład grupy roboczej osobiście przekazywała NK – A jej członkom. W oparciu analizę przedłożonej dokumentacji (10 przypadków) oraz wyjaśnienia złożone przez Przewodniczącą ZI stwierdzono, że procedura „Niebieskie Karty” realizowana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Po dokonaniu analizy zamkniętych NK ustalono, że wszystkie zakończone były zgodnie z § 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

W trakcie analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji ustalono, że wszystkie osoby powołane do Zespołu Interdyscyplinarnego złożyły oświadczenia o zachowaniu poufności danych pozyskanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Treść oświadczenia była zgodna z ustawą, jednak brak było wskazania organu, przed którym to oświadczenie zostało złożone (art. 9c ust. 3 ustawy).

Podczas kontroli przedstawiono zaświadczenie z dnia 30 sierpnia 2011 roku o zarejestrowaniu przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych osobowych zgłoszonych przez GOPS w Wiązowie pod nazwą „Zespół Interdyscyplinarny”, zgodnie z wymogiem art.41 i 42 ustawy o ochronie danych osobowych.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiązowie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. Burmistrz Wiązowa nie podpisał porozumienia z przedstawicielem organizacji pozarządowej.
2. Częstotliwość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego jest niezgodna z zapisem art. 9 a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Zespół Interdyscyplinarny nie realizuje wszystkich zadań wynikających z art. 9b ust. 1 i 2 ustawy przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. W treści Uchwały Nr VI/22/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wiązowie d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w rozdziale 1 § 1 ust.2, rozdziale 2 ust.1 pkt 1 -12 oraz rozdziale 3 § 3 ust.4 stwierdzono niezgodność z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Na oświadczeniach członków Zespołu Interdyscyplinarnego o zachowaniu poufności informacji i danych, nie wskazano organu o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązowie wydaje się następujące zalecenia:

1. Należy podpisać porozumienie o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z przedstawicielem organizacji pozarządowej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 6 oraz ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.).

Termin realizacji: 30 maja 2015 r.

2. Organizować posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Zobowiązać Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji wszystkich ustawowych zadań.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 i 2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.).

Termin realizacji: 30 czerwca 2015 r.

4. Należy doprowadzić do zgodności z obowiązującymi przepisami zapisy Uchwały Nr VI/22/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Wiązowie d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w: rozdziale 1 § 1 ust.2, rozdziału 2 ust.1 pkt 1 -12 oraz rozdziału 3 § 3 ust.4.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 i 2, art. 9a ust. 3, 4 i 5 oraz art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.).

Termin realizacji: 30 czerwca 2015 r.

5. Na oświadczeniach członków Zespołu Interdyscyplinarnego o zachowaniu poufności informacji i danych, należy wskazać organ o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.).

Termin realizacji: 30 maja 2015 r.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do **15 lipca 2015 r.** proszę o przekazanie Wojewodzie pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń oraz uwag wydanych w niniejszym wystąpieniu.

Do wiadomości:

1. Pani Iwona Bugryn – Kierownik GOPS w Wiązowie.
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybewska
Z-CAD DOKRETOŃA
Wydziału Pomocy Społecznej

